

38

KAYSERİ VİZYON PLANI

'ANADOLU'NUN ODAK NOKTASI'

KENTSEL VİZYON
PLATFORMU

KENTSEL VİZYON PLATFORMU

‘Kentsel Vizyon ile Kurgulanan Kentler’

NEF ve Kentsel Strateji tarafından kurulan
Kentsel Vizyon Platformu
kamu, sivil ve özel sektör işbirliği ile

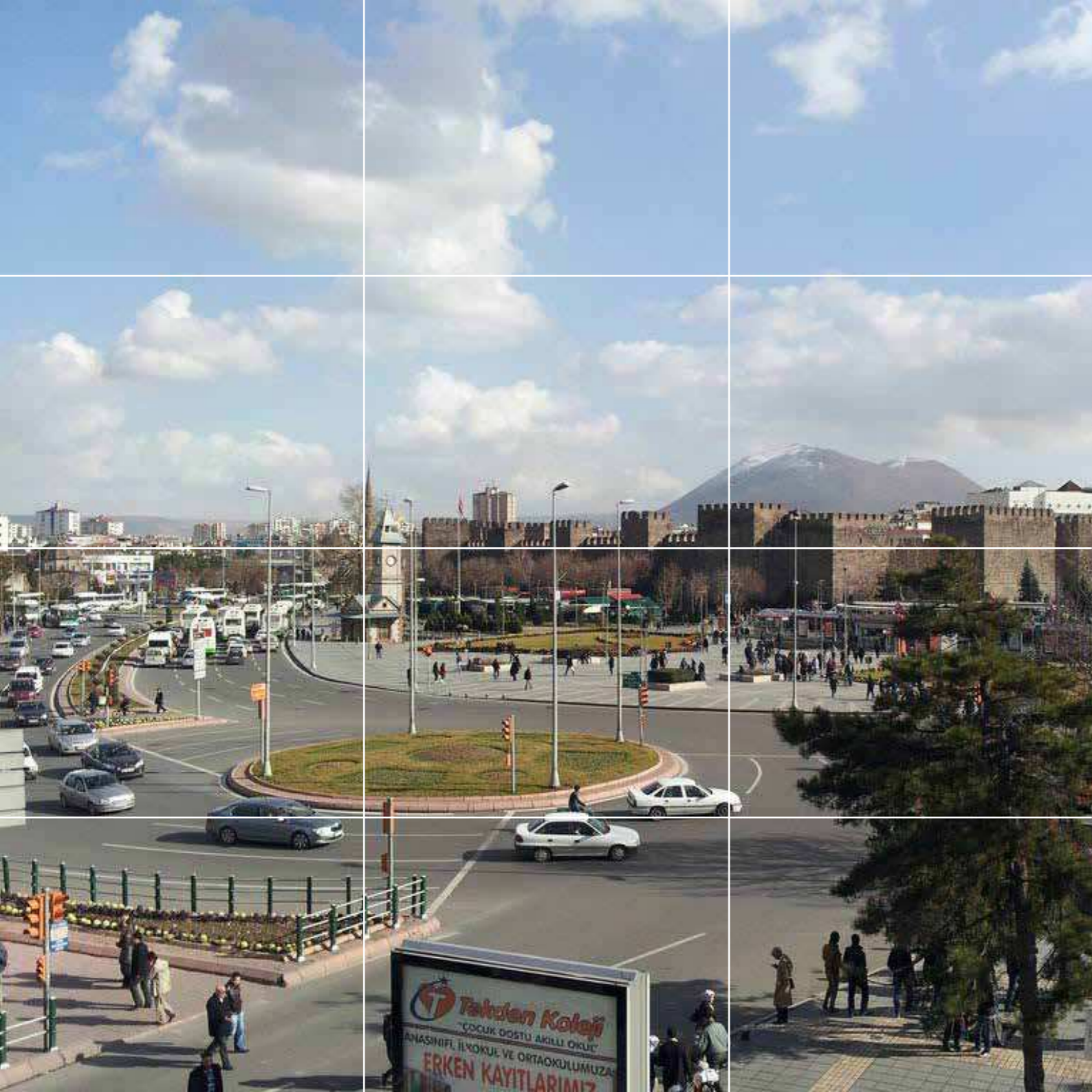
- bölge
- kent
- mahalle

ölçeğinde çalışmalar yaparak, yeni planlama
yaklaşımı ve modellerini tartışmaya açmaktadır.

81KENT
VİZYON
www.kentselvizyon.org

“Kayseri Vizyon Planı” Kentsel Strateji tarafından geliştirilen kapsam ve içerik çerçevesinde, A. Faruk Göksu ve Sila Akalp’ın Stüdyo 33’te verdiği eğitimler sonucunda, Özlem Tepeli ve Deniz Gürsoy tarafından hazırlanmıştır.

01

ANALİTİK BAKIŞ
Stratejik Göstergeler
10 Temel Sorun ve Fırsat
BEK Analizi

07

02

STRATEJİK BAKIŞ
Bölgesel İşbirliği
Kent Kurgusu

15

03

VİZYON
Bölgesel Vizyon
Kentsel Vizyon

20

04

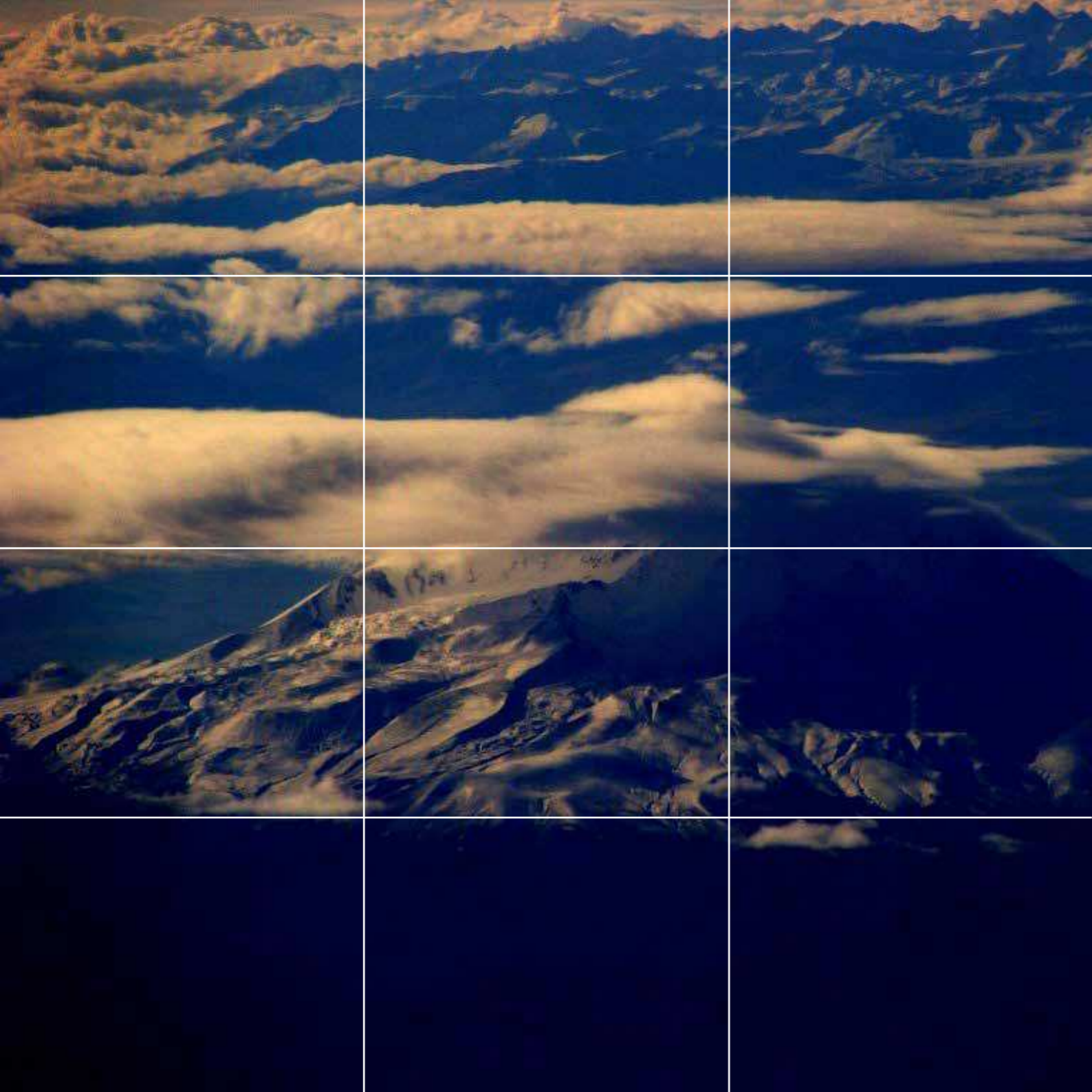
VİZYON ve EYLEM ÇERÇEVESİ
Vizyon Çerçevesi
Eylem Çerçevesi

23

05

KAYSERİ'NİN GELECEĞİ İÇİN
10 TEMEL İLKE

36

BÖLÜM

01

ANALİTİK BAKIŞ

Stratejik Göstergeler
10 Temel Sorun ve Fırsat
BEK Analizi

STRATEJİK GÖSTERGELER

Nüfus:
1.274.968 kişi

Ekonomik Değerler:

- Sanayi
- Ticaret
- İnşaat
- Sağlık
- Tarım ve Hayvancılık
- Maden
- Turizm
- Eğitim

Doğal Değerler:

- Erciyes Dağı, Ali Dağı
- Yamula Barajı, Zamantı Irmağı, Kızılırmak, Sarımsaklı Barajı
- Kapuzbaşı Şelaleleri
- Sultansazlığı, Tuzla Gölü

Tarihsel İzler:

- M.Ö. 3000-2000 yılları arasında Bronz çağlarında kurulan Kültepe Kaniş
- Medeniyetler Beşiği (Kültepe Kaniş, Tabal Devleti, Frigler, Kimmer, Asur, Pers, Roma, Bizans, Danişmendliler, Moğollar, Selçuklu, Osmanlı)
- Roma Dönemi'nden itibaren yerleşim yeri olarak kullanılan Soğanlı Vadisi
- Karabaş, Tokalı, Yılanlı ve St. Barbara Kiliseleri
- Güpgüpoğlu Konağı

8

Performans Kriterleri

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

16

ÇEVRE

15

EKONOMİ

25

SOSYAL

13

YAŞAM KALİTESİ

18

Eğitim:

Erciyes Üniversitesi
(50.558 öğrenci)

Abdullah Gül
Üniversitesi (32.000
öğrenci)

Melikşah Üniversitesi
(3.000 öğrenci)

Nuh Naci Yazgan
Üniversitesi (2.000
öğrenci)

Sosyal Altyapı:

- 28 Kütüphane
- 4 Tiyatro
- 4 Üniversite
- 5 Sinema
- 6 Müze
- 1 Uluslararası Stadyum

9

10 TEMEL SORUN

- 1 Turizm potansiyelinini yeterince değerlendirememesi
- 2 AVM'lerin geleneksel merkez üzerindeki baskısı
- 3 Kent makraformunun belirsizliği
- 4 Tanıtım eksikliği
- 5 Ticari yaşamda yeterince kurumsallaşmama
- 6 Üniversite kent ilişkisinin zayıflığı
- 7 Afet riski
- 8 Hava kirliliği
- 9 Kentsel kimlik ve yoğun yapılaşma
- 10 Kadınların işgücüne katılma oranının düşük olması

10 TEMEL FIRSAT

- 1 Cazibe merkezi
- 2 Hayırseverlik
- 3 Kamu ve özel sektör yatırımları
- 4 Kış turizm potansiyeli
- 5 Sanayi kapasitesi
- 6 Eğitim olanakları
- 7 Erciyes Dağı
- 8 Sağlık sektörü
- 9 Kültürel zenginlik
- 10 Maden rezervleri

BEK ANALİZİ

Kaynak: KentSEL Strateji

Birikim	Tarihin izleri Sanayi Ticaret
Bereket	Toprak Topografya Hayvancılık
Becereri	Dokumacılık Gastronomi Ticaret zekası
Bakış	Gizem coğrafyası Katman coğrafyası
Büyüme	Eğitim Sağlık İnşaat
Beklenti	Eşitlik Birlikte yaşam Tanıtım

Ekoloji	Barajlar Dağlar Ovalar Sultan Sazlığı
Ekonomi	Ticaret Sanayi Turizm Tarım Sağlık
Eşitlik	Sosyal gruplar Kadın - erkek Erişilebilirlik
Etkinleştirme	Kırsal alanlar Yerel halk Üniversite
Edinim	Tarımda ve hayvancılıkta verim Enerji üretimi İş birliği
Entegrasyon	Farklı sosyal gruplar arası Kent-kır Üniversite- Ar-Ge- Sanayi

Koruma	Kültürel izler Manevi değerler Sit alanları Doğa
Kapasite	Yatırım (kamu-özel) Öğrenci nüfusu Ticaret hacmi
Kalkınma	Ticaret Sanayi Tarım Sağlık
Kimlik	Erciyes Gastronomi Ticaret
Katılım	Kamu-özel işbirliği Sosyal hayat Fuar/Festival
Kurgu	Bölgesel çekim merkezi Akıllı büyüme Sektörler arası entegrasyon

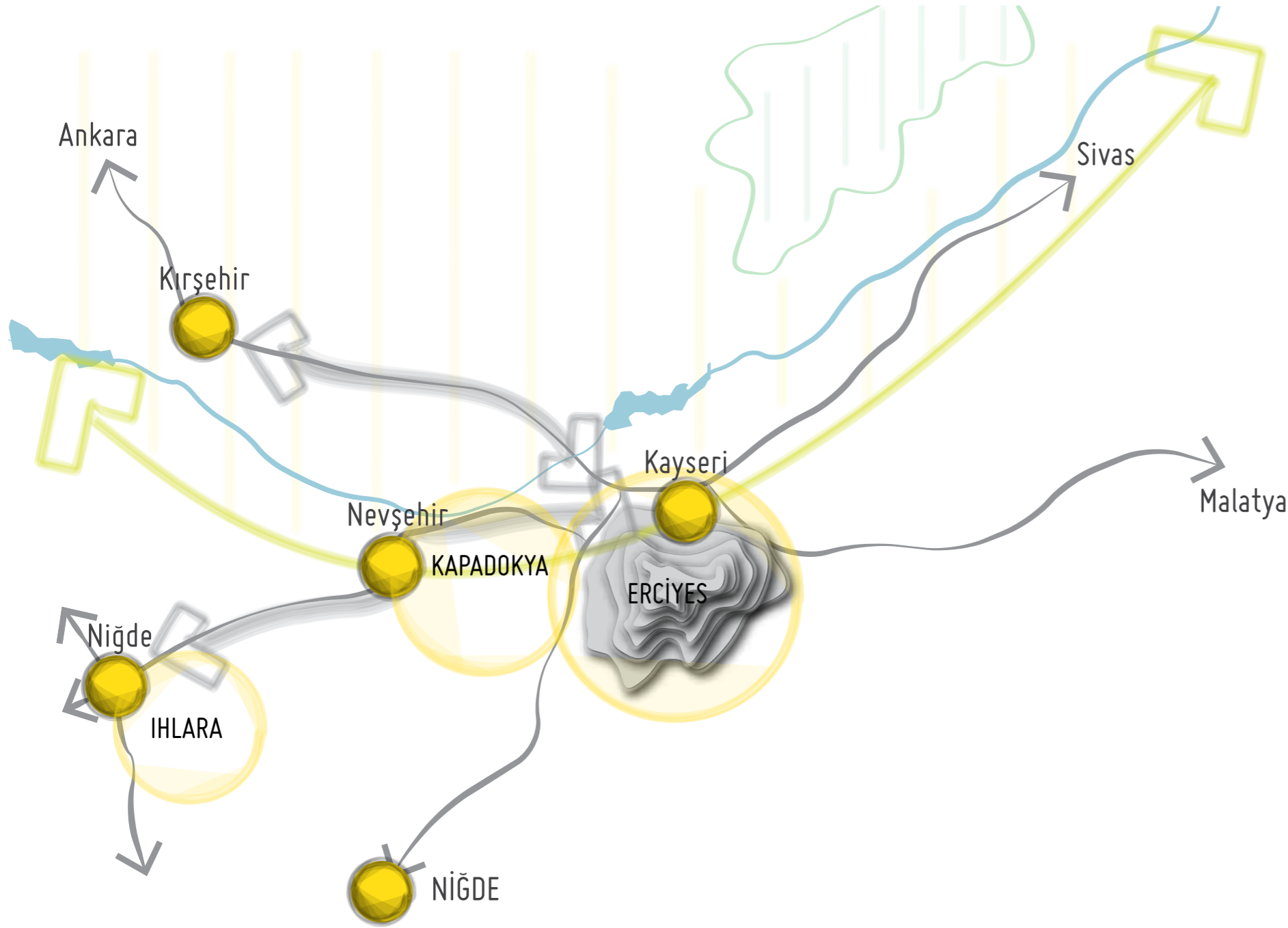

BÖLÜM

02

STRATEJİK BAKIŞ
Bölgesel İşbirliği
Kent Kurgusu

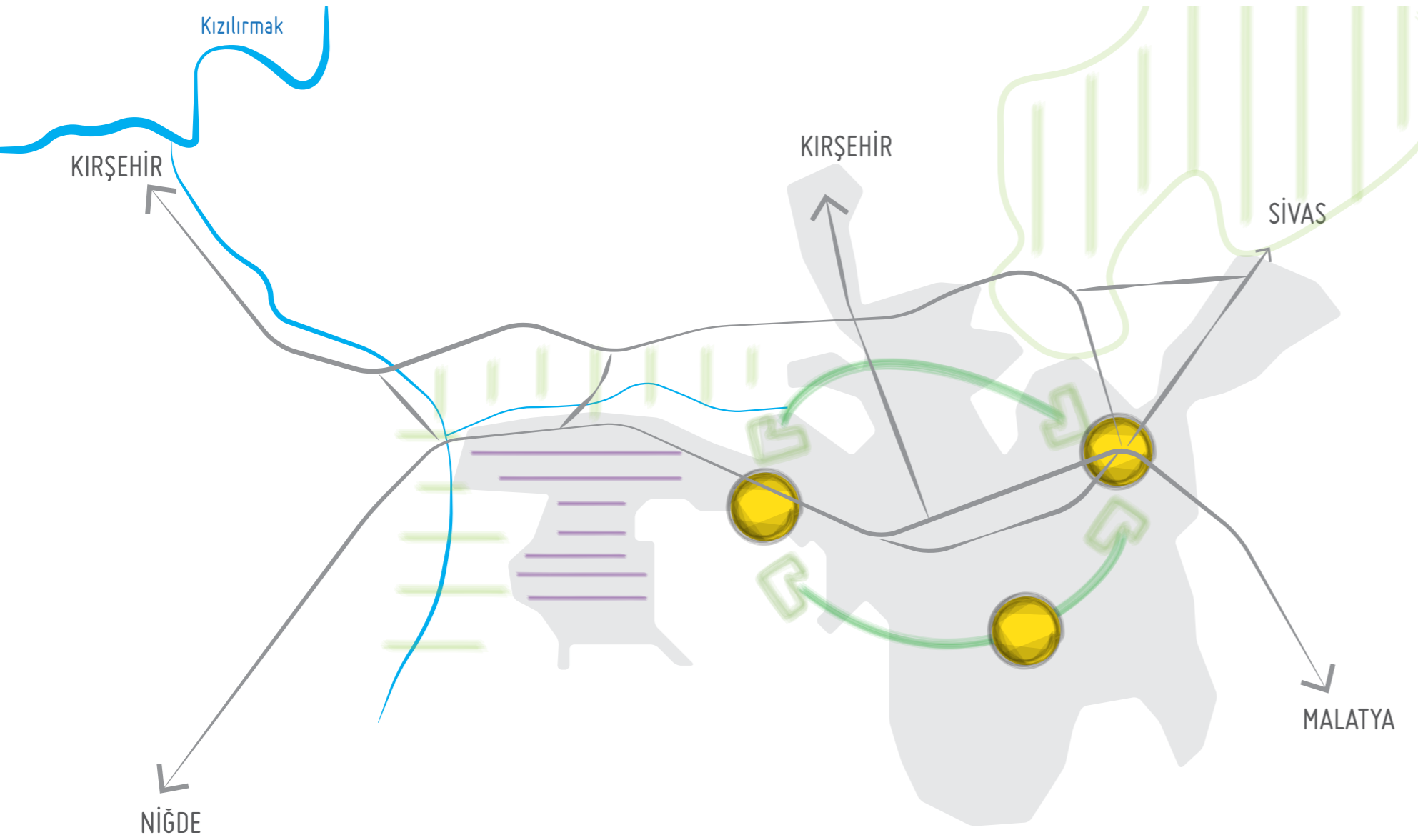

BÖLGESEL İŞBİRLİĞİ

KAYSERİ, BÖLGE İÇİNDE HANGİ STRATEJİK ROLÜ ÜSTLENECEK?

Kayseri, bulunduğu bölge içerisinde hem coğrafi konumu bakımından merkez noktada bulunmakta hem de gelişmişlik düzeyi bakımından ileri seviyededir. Bu bağlamda, bölgesel işbirlikleri kurgulanırken Kayseri'nin rolü odak merkez olarak tanımlanmalıdır. Merkezi konumunun yanı sıra sahip olduğu sanayi ve ticaret kapasitesi, eğitim ve sağlık gibi olanaklar 'odak merkezi' temasını güçlendirmektedir.

Bölgede özellikle öne çıkarılması hedeflenen sanayi sektörü için başta mobilya ve metal eşya gibi imalat sektörlerinde özgün endüstriyel tasarım üretme kapasitesi artırılmalıdır. Ayrıca, Ankara-Yozgat-Sivas Hızlı Tren Demiryolu Hattı ve Ankara-Kayseri Hızlı Tren Hattı Projesi de bölgenin çevresiyle olan etkileşiminin güçlenmesini, Boğazköy'de kurulmuş olan lojistik köy de doğu ile batı arasında bir yük köprüsü olmasını sağlayacaktır.

KENT KURGUSU

YENİ KENT KURGUSU NE OLACAK?

Kentin, bölgesel düzeyde hedeflenen konumu ve üstleneceği rol irdelenerek, bölgesel politika ve stratejilere uygun kent kurgusunun oluşturulmasında bölgesel ölçekten gelen öncelikler yönlendirici olmalıdır. Bu bağlamda, dikkat edilmesi gereken başlıca öncelikler;

- Odak ve cazibe kent teması
- Sanayi-üniversite işbirliği
- Kent kimliğine uygun yapılaşmanın ön plana çıkarılması
- Sosyal ve kültürel altyapı eksikliklerinin giderilmesi
- İstihdam olanaklarının artırılması

BÖLÜM

03

VİZYON

Bölgesel Vizyon
Kentsel Vizyon

BÖLGESEL VİZYON

ÇEKİM MERKEZİ; ANADOLU'NUN ODAK
NOKTASI

KENTSEL VİZYON

GELİŞEN KENT, AKILLI BÜYÜME

BÖLÜM

04

VİZYON ve EYLEM
ÇERÇEVESİ
Vizyon Çerçevesi
Eylem Çerçevesi

VİZYON ÇERÇEVESİ 3x3 EYLEM ÇERÇEVESİ

1 FARKLILIK

1 **Coğrafya:**
Orta Anadolu'nun
Merkezi

2 **Ekonomik
Potansiyel:**
İpek Yolu'ndan
Bugüne

3 **Kültür:**
Kültürel Miras

2 TEMA

1 **Ar-Ge:**
Sanayi-
Üniversite
İşbirliği

2 **Odak:**
Çekim Kuvveti

3 **Birikim:**
Dinamik Kent

3 STRATEJİ

1 **Kalkınma:**
Çeşitliliğin
Getirdiği
Zenginlik

2 **Dönüşüm:**
Geçmişin
Canlandırılması

3 **Bütünleşme:**
Entegre Kent

KAYSERİ'NİN GELECEĞİ

1 SEKTÖR

1 **Sanayi:**
Anadolu'nun
Sanayi Merkezi

2 **Ticaret:**
Tüccar Kenti

3 **Tarım :**
Suyun Bereketi

2 PROGRAM

1 **Ekonomi:**
Sürdürülebilir
Kalkınma

2 **Çevre:**
Coğrafyanın
Potansiyeli

3 **Toplum:**
Sosyal
Entegrasyon

3 PROJE

1 **Marka:**
Tanıtım

2 **İşbirliği:**
Güç Birliği

3 **Sinerji:**
Enerji

VİZYON ÇERÇEVESİ

3 FARKLILIK

3 TEMA

3 STRATEJİ

Coğrafya

Ar-Ge

Kalkınma

Ekonomik
Potansiyel

Odak

Dönüşüm

Kültür

Birikim

Bütünleşme

3 FARKLILIK

1 Coğrafya

Orta Anadolu'nun Merkezi

Kayseri, doğu batı, kuzey-güney ana ulaşım eksenlerinin üzerinde olması ile Anadolu'da merkezi bir konuma sahiptir. Bu özelliği ile gerek komşu iller gerekse diğer illerle olan ilişkileri göz önünde bulundurulduğunda bölgenin odak noktasındadır. Boğazköy'de kurulmuş olan lojistik köy de gelecekte ülkenin doğusu ile batısı arasında yük taşımacılığı için bir köprü görevi üstlenecektir. Ayrıca, kendi içinde farklılıkları barındıran topografyası (Erciyes Dağı ve Ali Dağı, Zamantı Irmağı, yeraltı su zenginlikleri, milli parklar, Sultan Sazlığı) bölgeyi özgün kılmaktadır.

2 Ekonomik Potansiyel

İpek Yolu'ndan Bugüne

Kayseri, İpek Yolu üzerinde bulunmasından günümüze kadar sahip olduğu ticaret merkezi olma özelliği ve gelişmiş sanayi altyapısı, turizm potansiyeli, zengin maden yatakları, eğitim ve sağlık tesisleri sayesinde bölge içinde ekonomik yönden ön plana çıkmaktadır. Halkın ticarete yatkınlığı, sahip olduğu girişimci ruh ve hayırsever olması, kentin geçmişten beri gelişmiş ticari yönüyle ön plana çıkmasını sağlamıştır.

3 Kültür

Kültürel Miras

Kayseri M.Ö. 3000'li yıllardan günümüze kadar birçok farklı medeniyetin uğrak noktası olmuştur, bu nedenle çok zengin bir kültür birikimi vardır. Bronz Çağları'nda kurulmuş olan Kültepe Kanış, Mimar Sinan'ın köyü olarak bilinen Ağırnas yerleşimi, Ermeni ve Rum yerleşimlerinin bulunduğu Talas İlçesi gibi pek çok alanda bu kültürel birikimin izlerini kentte mimari ve sanat alanında görmek mümkündür. Sahip olduğu bu kültürel miras Kayseri'nin özgün kimliğini oluşturmaktadır.

3 TEMA

1 Ar-Ge

Sanayi- Üniversite İşbirliği

Sanayi ve eğitim sektörlerindeki mevcut verimin iş birliği içinde değerlendirilmesi yenilikçi fikirlerin hayata geçirilmesini, böylece mevcut üretim kapasitesinin artmasını sağlayacaktır.

Bölgesel kalkınma açısından da önemli olan bu durum için üniversitelerle sanayi kuruluşlarının irtibat içinde olması, başta Erciyes Teknopark olmak üzere kentte yeni kurulan diğer üniversitelerin de desteğiyle sanayi sektöründe öncelikle mobilya olmak üzere özgün endüstriyel tasarım üretme kapasitesi artırılmalı ve ürünlerin pazarlarda bilinirliğini artırmak amacıyla ulusal ve uluslararası fuarlara katılım sağlanmalıdır.

2 Odak

Çekim Kuvveti

Kayseri; eğitim, sağlık, sanayi, ticaret, turizm gibi sektörlerin gelişmiş olmasından dolayı bulunduğu bölgede öncü konumdadır. Başta Kadir Has Stadyumu ve Erciyes Kayak Merkezi olmak üzere turistlerin kente gelmesini sağlayan birçok faktörün yanı sıra sahip olduğu sanayi ve ticaret hacmi ile sağlık ve eğitim tesisleri sayesinde ülke genelinden yoğun göç almaktadır. Daha kuvvetli bir çekim noktası oluşturabilmek için bölge içerisinde ilişkiler güçlendirilmeli ve sektörel entegrasyonlar sağlanmalıdır.

3 Birikim

Dinamik Kent

Kayseri kentinin odak noktası niteliği taşımasını sağlayan farklı sektörlerdeki mevcut verimin değerlendirilmesi ve bu sektörlerdeki taleplere hızlı ve dinamik bir şekilde cevap verebilecek bir kent oluşturulması hedeflenmektedir. Bu bağlamda, en önemli unsur olarak öncelikle insan kaynakları geliştirilmeli; taleplere uygun olarak nitelikli eleman açığı giderilmeli, bireysel kapasite ve beceriler geliştirilmeli, aynı zamanda kente yeni kullanımlar eklenerek bu nüfusun ve üniversite için gelen öğrencilerin kentte kalıcı olması sağlanmalıdır.

3 STRATEJİ

1 Kalkınma

Çeşitliliğin Getirdiği Zenginlik

Kayseri'nin bulunduğu coğrafi konum ve ticaret, sanayi, tarım, eğitim, sağlık gibi birçok farklı sektördeki gelişmişlik düzeyi Kayseri'deki zenginliğin oluşmasına katkı sağlamaktadır. Kayseri'de bulunan sanayi, eğitim, sağlık kuruluşları sektöründe öncü konumdadır. Yerli ve yabancı yatırım desteği ve uygulanacak yeni ulaşım projeleri göz önüne alınarak bölgesel kalkınma stratejileri uygulamaya konulmalıdır. Bu sayede, bölgenin çevresiyle bütünleşmesi ve yeni yatırım fırsatlarına kavuşması beklenmektedir.

2 Dönüşüm

Geçmişin Canlandırılması

Kayseri'nin zengin tarih mirasının izlerini bugün şehirde görmek gün geçtikçe zorlaşmaktadır. Hitit'lerin Anadolu'da kurduğu ilk şehir Kültepe Kaniş'in izlerinden Selçuklu mimarisine, Osmanlı Dönemi eserlerinden modern Cumhuriyet Dönemi'nin öncü sanayi kentlerinden biri olması gibi kentin geçmiş değerlerinin bugünkü mevcut durumda değerlendirilebileceği kültür odaklı bir dönüşüm sürecinin yönetim planı hazırlanmalıdır. Bu doğrultuda, kimliğini kaybetmeye başlayan Kayseri'nin unutulmaya yüz tutmuş zengin tarihinin ve farklılıklarının ön plana çıkarılmasına yönelik stratejiler geliştirilmeli, tarihi bilinçlendirilme yönünde çalışmalar yapılmalı, ziyaretçiler için tanıtım faaliyetleri düzenlenmelidir.

3 Bütünleşme

Entegre Kent

Kentte yaşam kalitesinin yükseltilmesi için sosyal, sektörel ve mekansal bütünleşme stratejileri uygulanmalıdır. Kayseri'nin yüksek eğitim olanakları ile her geçen gün artan öğrenci nüfusuna yönelik planlamalar yapılmalı, üniversite öğrencilerinin kente adaptasyonu sağlanmalıdır. Eğitim ve diğer sektörler entegre edilmeli, sanayi ve tarım sektörlerinde Ar-Ge merkezleri oluşturularak eğitilmiş nüfusun istihdamı sağlanmalıdır. Kentin gelişmiş iş potansiyeli nedeni ile artan göç ve bunun sonrasında oluşan ayrışmaları engellemek için mekansal bütünleşme sağlanmalı, kamusal alanlar daha etkin ve her kesime hitap edecek şekilde kullanılmalıdır.

EYLEM ÇERÇEVESİ

3 SEKTÖR

3 PROGRAM

3 PROJE

Sanayi

Ekonomi

Marka

Ticaret

Çevre

İşbirliği

Tarım

Toplum

Çeşitlilik

3 SEKTÖR

1 Sanayi

Anadolu'nun Sanayi Merkezi

Kent, sahip olduğu ulaşım ve yatırım imkanlarıyla ve 6 Organize Sanayi Bölgesi ile bölge içinde sanayi sektörüyle ön plana çıkmakta ve bu sayede çevre illere oranla daha fazla göç almaktadır. Nitelikli işgücü, üretim kapasitesi ve yatırım teşviklerinin artırılmasına yönelik diğer sektörler ile entegrasyon sağlanmalıdır.

2 Ticaret

Tüccar Kenti

Ticaret, İpek Yolu'ndan bugüne kadar kentin sahip olduğu ve kimliğini oluşturan en önemli sektördür. Mevcut ve uygulanacak olan yeni ulaşım projeleri, kentte diğer sektörlerin de gelişmiş olması nedeniyle sektörün daha da önem kazanacağı düşünülmektedir. Bu doğrultuda, işletmelerin uluslararası ticaret konusundaki bilgi ve bilinç düzeyinin artırılması ve alternatif ticaret yöntemlerinin bölge işletmeleri tarafından kullanımı sağlanmalıdır.

3 Tarım

Suyun Bereketi

Kentin özgün coğrafyası dağları, ovaları, barajları ve nehirleri ile tarım için çok çeşitlilik sunmakta bu nedenle ulaşım-haberleşmeden sonra kentte kamu yatırımları en çok tarım sektörüne yapılmaktadır. Yamula Barajı'nın tarım üzerindeki potansiyelini kullanarak modern sulama sistemleri geliştirilmeli ve sektör çalışanlarının tarım uygulamaları konusunda bilinçlendirilmesi amacıyla eğitimler sağlanmalıdır.

3 PROGRAM

1 Ekonomi

Sürdürülebilir Kalkınma

Bölgenin kalkınmasında önemli rol oynayan sanayi, ticaret, turizm, eğitim ve sağlık sektörlerinin potansiyelini kullanarak kamu-özel sektör işbirliğinin sağlanması ve ekonomik sektörleri teşvik programlarının yaygınlaştırılması ile refah düzeyinin artırılması ve kalkınmanın sürekliliği sağlanmalıdır. Bu amaçla, nitelikli iş gücü açığı kapatılarak üretim ve hizmette verim ve kalite artırılmalıdır.

2 Çevre

Coğrafyanın Potansiyeli

Kentin sahip olduğu doğal çeşitlilikle (Erciyes Dağı ve Ali Dağı, Zamantı Irmağı, yeraltı su zenginlikleri, milli parklar, Sultan Sazlığı) ön plana çıkması için bilgilendirme ve bilinçlendirme programları aracılığıyla tanıtımının yapılması ve korunması gerekmektedir. Bu alanlarda koruma-kullanma dengesi ön planda olacak şekilde kararlar alınarak her türlü tehlikenin önüne geçilerek sürekliliği sağlanmalıdır.

3 Toplum

Sosyal Entegrasyon

Kentte var olan sosyal çeşitlilik göz önünde bulundurulduğunda farklı sosyal gruplar arasındaki etkileşimin artırılması ve ilişkilerin güçlendirilmesi gerekmektedir. Bu nedenle, kurumların ve halkın katılımıyla oluşturulacak sosyal ağlara tüm toplum tarafından eşit ulaşım ve erişim imkanları sağlanmalıdır. Bu aşamada, kamu-özel sektör ortaklıkları, üniversiteler ve sivil toplum kuruluşları etkin rol almalıdır.

3 PROJE

1 Marka Tanıtım

Turizm

Kış sporları, yöre mutfağı, halı ve kilim dokumacılığı, Kapadokya'ya yakınlık, yeraltı şehirleri, uluslararası havalimanı gibi birçok turizm potansiyeline sahip olan kente gelen turistlere daha kaliteli bir hizmet sunmak için konaklama hizmetlerinin niteliğinin yükseltilmesi ve yatak kapasitelerinin artırılması gerekmektedir. Gelişmiş bir yemek kültürüne sahip olan kent, "Kayseri mantısı" ve sucuk pastırma başta olmak üzere bu konuda ülke genelinde bir marka niteliğindedir. Ayrıca, Türkiye'nin beşinci yüksek dağı unvanına sahip olan Erciyes Dağı hem kış turizmi, hem dağ turizmi hem de yayla turizmi bakımından yılın her döneminde önemini korumakta ve ziyaretçi akınına uğramaktadır. Kapadokya Kültür Turizmi Gelişim Bölgesi içerisinde yer alan kentte turizm potansiyeli yeterince değerlendirilmeli ve alternatif turizm modelleri geliştirilmelidir. Kayseri'nin başta kış sporları ve gurme turizmi için cazibe merkezi haline gelerek ulusal ve uluslararası alanda markalaşması sağlanmalıdır.

Ulusal ve uluslararası pazarlarda rekabet edebilirliğinin artırılması için farklı sektörlerde markalaşma yaygınlaştırılmalıdır.

Sağlık

Kayseri, Selçuklular döneminde dünyanın ilk tıp merkezi olarak bilinen Gevher Nesibe Şifahiyesi ve Medresesi'nin açılması ile sağlık sektöründe önemli bir merkez haline gelmiştir. Günümüzde de sağlık hizmetleri altyapısı oldukça güçlüdür. Yakın illerden ve yurt dışından tedavi için gelenler ve özel hastane sayısı her geçen gün artmaktadır. Mevcut durumdaki bu potansiyele paralel olarak sektörde ihtiyaç duyulan biyomedikal ürünler, tıbbi malzeme ve cihazların üretilmesi ve tanıtım faaliyetlerinin artırılması ile kentin sağlık sektöründe marka haline gelmesi hedeflenmektedir.

Sanayi

Sanayi kültürü ve altyapısı gelişmiş olan kentte markalaşmış ürünlerin ve firmaların tanınırlığının ve sayısının artması amacıyla şirketlerdeki iyi yönetim ve nitelikli eleman açığının kapatılması, kurumsallaşmanın sağlanması, Ar-Ge ile sanayinin etkileşimin artırılması ve taklit üretimlerin azaltılması gerekmektedir. Ayrıca, mekansal bağlamda yatırımcılar için uygun arsa üretimi sağlanarak başta OSB'ler olmak üzere bu arsaların enerji, ulaşım, lojistik ve çevre ile ilgili altyapı iyileştirme çalışmaları yapılmalıdır.

3 PROJE

İşbirliği

Sektörel ve kurumsal işbirlikleri kentteki potansiyellerin bir arada değerlendirilerek güçlenmesini sağlayacaktır.

Ar-Ge

Kentin mevcut kaynaklarının daha verimli kullanılarak rekabet edebilirliğinin artırılması amacıyla üretim tesisleri ile ileri teknoloji, inovasyon ve yazılım geliştirme gibi alanlarda etkin hizmetler sunan teknoparkların etkileşimi artırılmalıdır. İleri teknoloji alanında çalışan yerli ve yabancı şirketlerin oluşumuna zemin hazırlayarak, bu şirketlerin üniversitelerle sinerji yaratmalarını sağlayan mekanizmalar kurulmalıdır. Bu sayede, yeni firmaların kurulması ve gelişmesi, katma değeri yüksek alanların oluşması, çevreye duyarlı üretimin artması ve ileri teknoloji sektöründeki istihdamın artması sağlanmış olacaktır.

Turizm İş Birliği

Kayseri'de pek çok turizm potansiyeli olmasına rağmen turizm sektörünün sanayi, ticaret gibi diğer sektörlerle oranla daha az geliştiği görülmektedir. Çevre illerde termal turizmin gelişmiş olması nedeniyle konaklama tesisi sayısı bakımından Kayseri bölge ve ülke ortalamasının altında kalmaktadır. Turizm ve Otelcilik Meslek Yüksekokulu ile turizm tesislerinin etkileşimi artırılarak bu alanda kaliteli ve dinamik hizmet odaklı çalışmalar yapılmalıdır. Erciyes Master Planı Çalışmaları sonucunda Erciyes Dağı'nın kış sporları için yerli ve yabancı turistler için bir cazibe merkezi haline gelmesi, uzun vadede Dünya Şampiyonası ve Olimpiyat Oyunları gibi pek çok spor olayına ev sahipliği yapması hedeflenmektedir. Bu bağlamda, Erciyes Dağı ile kent merkezi arasındaki geleneksel yerleşim alanı olan Hacılar İlçesi yalnızca geçiş alanı olmaktan çıkarılıp, konaklama tesisleri ve kültür turizmi amacıyla kullanılabilir.

Tarım

Kayseri'de, her geçen gün artan tüketici bilinci doğrultusunda bitkisel ve hayvansal üretime olan talep de artmaktadır. Organik tarıma elverişli toprakların varlığı ile yeraltı ve yerüstü su kaynaklarının zengin olması bu noktada önemli bir potansiyel oluşturmaktadır. Bu potansiyeli destekleyici nitelikte özellikle Develi ve Yeşilhisar ilçelerinde yoğunlaşmış olan organik tarım ve çiftlik faaliyetleri diğer ilçelerde de yaygınlaştırılmalı, Erciyes Üniversitesi Ziraat Fakültesi'nin desteğiyle kurulan yerel organik pazar daha aktif hale getirilmeli, üniversite iş birliği ile tarım sektöründe çalışanlar bilinçlendirilerek yanlış uygulamaların önüne geçilmelidir. Ayrıca üretilen ürünlerin ulusal ve uluslararası ölçekte pazarlanması kent ekonomisine katkı sağlamış olacaktır.

3 PROJE

Sinerji

Çeşitlilikten doğan sinerji Kayseri'yi sosyal, kültürel, mekansal ve ekonomik olarak ileriye taşıyacaktır.

Sosyo-Kültürel Çeşitlilik

Eğitim, sağlık, sanayi, ticaret, turizm gibi sektörlerin gelişmiş olmasından dolayı bölgesinde öncü konumda olan Kayseri, aldığı göçlerle, bu göç potansiyelini doğru kullanarak ayrışma yerine bütünleşmeden doğan bir sinerji yaratmalıdır. Göç edenlerin ve kadınların sosyal hayata katılımını artırılmalı, üniversite sayısının dörde yükselmesiyle beraber artan öğrenci nüfusunun kente adaptasyonu sağlanmalı, yeni planlamalarda genç nüfusa yönelik mekanlar tasarlanmalı, sanayi, ticaret, turizm gibi sektörlerde part-time ve stajyer konumunda gençlere istihdam sağlanmalı, üniversite öğrencilerinin halkla bütünleşeceği gönüllülük esasına dayanan projelerde yer alması sağlanmalıdır.

Mekansal Çeşitlilik

Göç sonrası oluşan sosyo-ekonomik farklılıkların mekana yansıdığı Kayseri'de kamusal alanların kullanımını artıracak düzenlemeler planlanmalıdır. Kentsel açık alanların rehabilitasyonları yapılmalı, sosyal etkinlikler artırılarak her gelir grubundan kişilerin katılımı sağlanmalıdır. Sadece merkezde değil, ilçelerdeki kamusal alanlarda da kent ile kır arasındaki denge göz önünde bulundurularak, ilçelerden merkeze göç etmelerine neden olan çekici faktörler azaltılarak en etkin şekilde topluma hizmet etmelidir.

Ekonomik Çeşitlilik

Kayseri, başta ticaret ve sanayi sektörleri olmak üzere ekonomik yönden oldukça gelişmiştir. Halkın sahip olduğu ticaret zekası ve yeteneği ile kente yapılan yatırımlarla ülke genelinde ön plana çıkmaktadır. Özellikle hayırseverler tarafından yapılan yatırımlarda planlı bir gelişim mekanizması oluşturularak, kentte tek yönlü gelişme yerine farklı alanlara da eğilim sağlanmalıdır. Özellikle sanayi ve üniversite için göç ile kente gelenlerin kullanımına yönelik kültürel ve sosyal odaklı yatırımlar teşvik edilmelidir. Bu sayede kentte diğerlerine oranla geri planda kalmış olan turizm sektöründe de canlanma sağlanmış olacaktır.

BÖLÜM

05

KAYSERİ'NİN GELECEĞİ
İÇİN 10 TEMEL İLKEKAYSERİ'NİN GELECEĞİ İÇİN
10 TEMEL İLKE

1. **DERİNLİK:** Tarihi ve Kültürel Birikim
2. **KIRSAL KALKINMA:** Tarımsal Üretim ve Hayvancılık
3. **AKILLI BÜYÜME:** Sektörel İşbirliği
4. **TURİZM:** Saklı Potansiyel
5. **ÇEKİM MERKEZİ:** Anadolu'nun Orta Noktası
6. **EVRENSELLİK:** Dinamiklerin Yönetimi
7. **ELDE EDİLEBİLİRLİK:** Fırsat Eşitliği ve Paylaşım
8. **KATILIMCILIK:** Entegrasyon
9. **ÜRETİM:** Fırsatların Değerlendirilmesi
10. **ÇEŞİTLİLİK:** Sosyo-kültürel Doku

DERİNLİK:

Tarihi ve Kültürel Birikim

Neolitik Çağ'dan Roma Devri'ne uzanan geniş tarih yelpazesıyla Tabal Devleti, Frigler, Kimmer, Asur, Pers, Roma, Bizans, Danişmendliler, Moğollar, Selçuklu, Osmanlı Devleti gibi birçok uygarlığa ev sahipliği yapmıştır. Kayseri, Cumhuriyet'in ilanıyla birlikte Türkiye Cumhuriyeti'nin önemli illerinden biri haline gelmiş, bu dönemde kente Tayyare Fabrikası ve Sümerbank Bez Fabrikası gibi önemli devlet yatırımları yapılmış ve Kayseri bu sayede hızla büyümüştür. Böylece, tarih boyunca kazandığı önemini Cumhuriyet'in ilanından sonra da sürdürmeye devam etmiştir. Geçirdiği bu tarihsel sürecin izleri günümüzde de kentte mimari ve sanat alanında görülebilmektedir. Anadolu'nun tam ortasında, çağlar boyunca pek çok medeniyete şahitlik etmiş olan kentin sahip olduğu bu zenginliği koruyabilmesi için günümüz şehirleşme anlayışı olan tek tip yapılaşma yerine özgün dokusunu koruyan, geçmişine sahip çıkan bir gelişme ilkesi benimsenmelidir.

KIRSAL KALKINMA:

Tarımsal Üretim ve Hayvancılık

Mevcut durumda var olan arazi potansiyeli, tarım ve hayvancılıkta rekabet edebilirlik kapsamında Kayseri için güçlü bir fırsat olarak ortaya çıkmaktadır. Sektörün ekonomik krizlerden diğer sektörlere oranla daha az etkilenmesi, kenti %40'ının tarım arazisi olması, yer altı ve yer üstü su kaynaklarının zenginliği, yeni yapılan barajlar vb. çalışmalar, tarım sektöründe hedeflenen seviyeye ulaşılması için gerekli altyapıyı meydana getirmektedir. Bu sayede, tarım ürünü çeşitliliğinin artması ve üretim miktarlarının da hedeflenen seviyeye ulaşması öngörülmektedir.

AKILLI BÜYÜME: Sektörel İşbirliği

Kayseri'nin turizm, eğitim, ticaret, tarım ve sanayi sektörlerinin kendi içinde çekim merkezleri ve odak noktaları oluşturacak önemli potansiyeller taşıdığı görülmektedir. Bu sektörler arasındaki işbirliğini güçlendirerek piyasa talep ve ihtiyaçlarına uygun nitelikli eleman açığının giderilmesi, yenilikçi ürün üretimi, üretim kapasitesinin artırılması, tarımsal altyapının iyileştirilmesi ve turizmin geliştirilmesi sağlanmalıdır.

TURİZM: Saklı Potansiyel

Sahip olduğu kültürel ve coğrafi özellikleri sayesinde kış sporları, kültür, doğa, inanç ve gastro turizm gibi birçok önemli turizm potansiyeline sahip olan kentin bu sektörde daha da geliştirilmesi sağlanmalıdır. Erciyes Master Planı, Kapadokya Bölgesi'ne yakınlığı, Erkilet Uluslararası Havaalanı'nın varlığı gibi potansiyeller değerlendirilip turizm konusunda tanıtım ve pazarlama faaliyetlerinin yürütülmesi gerekmektedir.

Kayseri'nin turizme yönelik potansiyelleri;

Doğa ve Spor Turizmi

- Erciyes Dağı
- Ali Dağı
- Sultan Sazlığı
- Yeraltı Şehirleri
- Kapuzbaşı Şelaleleri
- Kadir Has Stadyumu

Kültür ve İnanç Turizmi

- Kültepe açık hava müzesi
- Kayseri Kalesi
- Kiliseler
- Yemek Kültürü

ÇEKİM MERKEZİ: Anadolu'nun Orta Noktası

Anadolu'nun merkezinde olan Kayseri, İpek Yolu sayesinde evrensel bir ticaret merkezi olarak işlev görmüştür. Günümüzde de, Türkiye'nin orta noktasında yer alan kent, ticaret, sanayi, eğitim, sağlık gibi pek çok sektörde öne çıkmaktadır. Sahip olduğu bu potansiyel ve gelişmişlik düzeyi sayesinde bulunduğu bölgenin çekim merkezi haline gelmiştir.

EVRENSELLİK: Dinamiklerin Yönetimi

Kayseri, mevcut durumda gelişmiş sektörleri sayesinde bulunduğu bölgenin taleplerini karşılayabilmektedir. Dünyadaki gelişmelere paralel olarak yerel dinamiklerin ve aktörlerin yalnızca bölge düzeyinde değil uluslararası ölçekte de ön plana çıkması sağlanmalıdır. Artan uluslararası rekabet ve tüketici taleplerinin karşılanabilmesi için dinamiklerin yönetimi sağlanmalı, bunun için ise kamu, özel ve sivil işbirliğine dayalı yatırımlar geliştirilmelidir.

ELDE EDİLEBİLİRLİK: Fırsat Eşitliği ve Paylaşım

Kentte bulunan sosyal grupların çeşitliliği zaman içerisinde sosyal ve mekansal ayrışmalara neden olmuştur. Sosyal hayata adaptasyon amacıyla sosyal, fiziksel, ekonomik ve kültürel alanlarda toplumun her kesimine yönelik olanak ve kaynakların sunulması gerekmektedir. Bu kapsamda, kente yapılan yatırımların ve uygulanan projelerin yalnızca belli bir kesime hitap eden ve bu kesimin erişimine olanak tanıyan şekilde değil, toplumun her kesiminin erişimine açık düzenlenmesi ve planlanması gerekmektedir.

KATILIMCILIK: Entegrasyon

Yüzyıllar boyunca farklı inançlardan ve kültürlerden insanların bir uyum içerisinde yaşadığı kentte farklılıkların entegre edilmesi, kent kültürünün ve kimliğinin devamı için kaçınılmazdır. Bu nedenle, farklı sosyal grupların entegrasyonunu ve kente katılımlarını sağlayacak platformlar oluşturulmalı, bu sayede de, halkın kente yapılan müdahalelerde söz sahibi olması ve bilinçlendirilmesi sağlanmalıdır.

ÜRETİM: Fırsatların Değerlendirilmesi

Kentin sanayi kültürü ve altyapısının gelişmiş olması, markalaşmış ürünlerin ve firmaların mevcudiyeti, eğitilmiş genç işgücünün varlığı, kent insanının girişimci ruha ve ticarete yatkın olması gibi potansiyeller kentte üretim odaklı bir kalkınmayı getirmiştir. Artan ulaşım imkanları, Ortadoğu ve Avrupa pazarlarındaki talep artışı nedeniyle kentin yeni yatırım fırsatlarına kavuşacağı öngörülmektedir.

ÇEŞİTLİLİK: Sosyo-kültürel Doku

Kayseri, günümüze kadar birçok farklı medeniyete ev sahipliği yapmış ve bu nedenle zengin bir kültür birikimine sahip olmuştur. Günümüzde de istihdam ve eğitim olanakları nedeniyle göç alması bu birikime katkı sağlamaktadır. Kentin gelişimi sosyal, ekonomik ve mekansal boyutta her geçen gün artan bu çeşitliliğe cevap verebilecek şekilde sağlanmalıdır.

			58 SIVAS	64 UŞAK	36 KARS				
			59 TEKİRDAĞ	65 VAN	70 KARAMAN	46 KAHRAMANMARAŞ			
	42 KONYA	50 NEVŞEHİR	60 TOKAT	66 YOZGAT	71 KIRIKKALE	49 MUŞ	24 ERZİNCAN		
	43 KÜTAHYA	51 NİĞDE	61 TRABZON	67 ZONGULDAK	72 BATMAN	74 BARTIN	77 YALOVA	16 BURSA	
14 BOLU	44 MALATYA	52 ORDU	62 TUNCELİ	68 AKSARAY	73 ŞİRNAK	75 ARDAHAN	78 KARABÜK	17 ÇANAKKALE	
40 KIRŞEHİR	45 MANİSA	54 SAKARYA	63 ŞANLIURFA	69 BAYBURT	76 İĞDIR			18 ÇANKIRI	79 KİLİS
41 KOCAELİ	01 ADANA							80 OSMANİYE	
07 ANTALYA	04 AĞRI							81 DÜZCE	47 MARDİN
08 ARTVIN	03 AFYON								
15 BURDUR	05 AMASYA	10 BALIKESİR	19 ÇORUM	30 HAKKARİ	53 RİZE	48 MUĞLA	55 SAMSUN	28 GİRESUN	09 AYDIN
27 GAZİANTEP	06 ANKARA	11 BİLECİK	20 DENİZLİ	31 HATAY	38 KAYSERİ	57 SINOP	56 SİRT	29 GÜMÜŞHANE	
	02 ADIYAMAN	12 BİNGÖL	21 DİYARBAKIR	32 İSPARTA	39 KIRKLARELİ		37 KASTAMONU		
		13 BİTLİS	22 EDİRNE	33 İÇEL	25 ERZURUM				
			23 ELAZIĞ	34 İSTANBUL	26 ESKİŞEHİR				
				35 İZMİR					

81 KENT VİZYON